

Proposta ponència
XVIIIè CONGRÉS ORDINARI DEL PARTIT SOCIALDEMÒCRATA
25 de maig del 2021

Avortament lliure

Maria Nazzaro
Emma Juan

Des del PS es defensa des de fa temps la necessitat de legislar entorn la interrupció de l'embaràs. Sobretot es defensa la importància de la interrupció en els tres supòsits; per violació, per malformació del fetus o si la gestació suposa un risc per la vida de la mare.

Actualment considerem que no és suficient reconèixer els tres supòsits sinó que el dret a la reproducció s'ha de poder donar en tots els supòsits i circumstàncies de forma lliure i gratuïta.

S'ha de treballar per a garantir la llibertat de les dones i combatre la desigualtat de gèneres mitjançant la creació d'una llei de reproducció que garanteixi els drets sexuals i l'autonomia sexual i reproductiva de les persones.

Per què avortament lliure?

El moviment feminista reivindica la pràctica de la interrupció de l'embaràs com un dret fonamental per poder aconseguir una igualtat entre homes i dones. S'entén les dones com a éssers autònoms, lliures, amb capacitat de l'autodeterminació i de decisió sobre les seves pròpies vides.

Així doncs el dret a l'avortament no és únicament un dret a la reproducció, sinó que és un dels drets més importants per a les dones. La llibertat en la interrupció de l'embaràs és la base de molts altres drets de les dones, si aquest no es reconeix, o si només es fa a mitges no s'està donant importància a la llibertat de les dones de decidir per elles mateixes, sobre la seva vida ni sobre el seu propi cos. No és ni a l'estat, ni a la societat ni a les religions. És a la mateixa dona a qui correspon aquesta decisió.

La interrupció de l'embaràs no únicament s'ha de regular en els tres supòsits, sinó que hi ha altres causes que no es contemplen i generen una discriminació en si. Aquestes causes poden ser naturals, perquè respongui a un embaràs no planificat o bé perquè respongui a un seguit de situacions complexes per les quals la dona decideix no tirar endavant amb la gestació.

Els tres supòsits reconeixen el dret i protegeixen a la dona d'unes circumstàncies molt puntuals, però no són les úniques. És per aquesta raó que considerem que l'avortament ha de ser lliure i gratuït. Per tal de garantir el dret a les dones de decidir sobre la seva sexualitat i reproducció sense cap mena de discriminació, coacció o violència. S'ha de garantir el dret a les dones a decidir si vol tenir fills, en quin moment de la seva vida els vol tenir i quants vol tenir.

Les estadístiques van a favor de l'avortament lliure. Agafant exemples de països on l'avortament és legal, lliure i gratuït, veiem com encara que hi hagi un augment inicial en els casos, a la llarga el nombre d'avortaments s'estabilitza o disminueix. Aquest és el cas de països com França o Itàlia, on la taxa d'avortaments per 1000 dones en edat reproductiva va augmentar lleugerament els 2 o 3 primers anys posteriors a la legalització, però va disminuir contínuament en el període de 1980 a 1996. A Portugal, on es va aprovar l'avortament lliure l'any 2007, el nombre d'interrupcions

voluntàries de l'embaràs va baixar un 14,3% des de 2008 fins a 2016. L'any 2013 per exemple, es van registrar 17.414 avortaments, equivalent a una tasa de 7,3 per 1000 dones en edat reproductiva, que es troba entre les més baixes del món, segons un Informe de la Federació Internacional de Ginecologia i Obstetrícia¹. En el cas d'Espanya, segons dades del Ministeri de Sanitat, Consum i Benestar Social espanyol², l'any 2010 es van registrar 113.000 avortaments, any mateix en el qual es va legalitzar l'avortament lliure. L'any 2018 la xifra ja era inferior, amb 95.000 avortaments. No es pot determinar si l'augment inicial és real o es deu a un subregistre quan l'avortament és il·legal, i un major registre de casos un cop no cal amagar-se més. La tendència global de l'avortament ha anat a la baixa. Malgrat això, no podem dir que la causa de la disminució de l'avortament sigui la seva legalització i fàcil accés. El que sí que podem afirmar és que l'avortament lliure i gratuït no fa augmentar el nombre d'avortaments. La causa de la reducció de la freqüència d'embarassos no desitjats sol ser resultat de millor informació i accés a mètodes anticonceptius eficaços. Per tant si el nostre objectiu és realment disminuir el nombre d'avortaments, cal centrar-nos en educació sexual i accés a mètodes anticonceptius, tot facilitant l'accés a l'avortament per a tothom.

Els articles 107 i 108 de l'actual codi penal responsabilitzen directament a la dona. En el punt 2 de l'art. 108 del codi penal contempla que "la dona que produeixi el seu avortament o consenti que una altra persona l'hi provoqui ha de ser castigada amb pena d'arrest."

Quan parlem de la legalització de l'avortament i la seva despenalització, no únicament estem reivindicant la importància de donar un dret que fins ara no s'ha reconegut a les dones i a la ciutadania, sinó que es reivindica com a punt essencial per garantir la igualtat i la no discriminació de gènere.

El fet que només es penalitza a les dones ja és en si una desigualtat i una discriminació entre ambdós gèneres. En cap cas la legislació actual inclou la responsabilitat del gènere masculí ni cap mena de conseqüència envers el seu gènere. Aquesta realitat discrimina al gènere femení i el penalitza responsabilitzant-lo únicament de l'embaràs i de la seva interrupció.

Tot i tenir actualment un servei d'orientació per a aquesta pràctica, no és suficient i no es pot delegar l'atorgament d'aquest dret als països veïns. És un dret que s'ha de poder realitzar al nostre propi país lliurement i de forma gratuïta. La interrupció de l'embaràs en el supòsit que sigui, és un problema de salut pública, ja que afecta la meitat de la població i per tant s'ha d'incloure en la cartera de serveis per garantir la bona praxi i el seu pagament.

L'any 2019, el comitè per a l'eliminació de la discriminació envers la dona (Cedaw) va publicar les conclusions del quart informe periòdic d'Andorra en matèria d'igualtat de gènere. En aquestes conclusions, el comitè repeteix el que ja va dir l'any 2013: cal legalitzar l'avortament en els 3 supòsits bàsics, i despenalitzar-lo en la resta de casos. També mostren preocupació en vers al fet que Andorra no hagi pres cap mesura per aplicar les recomanacions fetes anteriorment. Han passat gairebé dos anys més, i encara no s'ha actuat respecte a aquestes recomanacions, ni sembla que ningú tingui intenció de fer-ho. Ara mateix el PS defensa la despenalització de l'avortament en els 3 supòsits bàsics. Tot i que som qui anem més lluny en la defensa de la dona en l'àmbit de l'avortament, no és suficient. Com diu el Cedaw, cal legalitzar l'avortament i no només despenalitzar-lo. Creiem que ja és hora d'anar més lluny i apostar per la legalització de l'avortament en tots els casos, i no només en els més extrems. Cal apostar per l'avortament lliure i gratuït.

Avortament lliure a Espanya i França

L'avortament o la interrupció voluntària de l'embaràs és legal a 36 països europeus, tot i que només en 29 està permès per qualsevol motiu. Ens centrarem en els països veïns i la seva legislació vigent.

En tots dos països és legal la interrupció voluntària de l'embaràs fins a les 14 setmanes sigui quin sigui el motiu. Pel que fa a França a partir d'aquest període és possible la interrupció sempre que suposi un risc per a la salut i estigui recolzat mèdicament. A Espanya fins a la setmana 22 es pot realitzar sempre que es compleixen els següents motius: Que existeixi un risc per la salut de la dona, que hi hagi anomalies greus al fetus o que hi hagi anomalies del fetus que siguin incompatibles amb la vida.

En relació amb el pagament a França és gratuït per les menors d'edat i de copagament per la resta. El copagament oscil·la entre el 20% i 30%. Espanya d'altra banda la interrupció de l'embaràs entra dins de la xarxa pública de salut i el procediment és cobert per la Seguretat Social.

Proposta de resolució

Per tot el que s'ha exposat, es proposa al XVIIIè Congrés del Partit Socialdemòcrata plantejar un model d'avortament lliure i gratuït similar al dels nostres països veïns: La interrupció voluntària de l'embaràs estarà permesa fins a la setmana 14, i a partir d'aquest període, caldrà que existeixi un risc per la salut de la dona, que hi hagi anomalies greus al fetus o que hi hagi anomalies del fetus que siguin incompatibles amb la vida. En relació amb el pagament, serà gratuït per a menors d'edat i de copagament per la resta, del 25%.

Bibliografia

1. Anibal Faúndes, Iqbal H. Shah, *Evidence supporting broader access to safe legal abortion*, International Journal of Gynecology & Obstetrics, Volume 131, Supplement 1, 2015, Pages S56-S59, ISSN 0020-7292, <https://doi.org/10.1016/j.ijgo.2015.03.018> / <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0020729215001575>.

2. Dades estadístiques Ministeri de Sanitat, Consum i Benestar Social espanyol, *Interrupción voluntaria del embarazo*. Recuperat el dia 24 de maig de 2021 de https://www.msbs.gob.es/profesionales/saludPublica/prevPromocion/embarazo/tablas_figuras.htm.

Proposta de resolució

Per tot el que s'ha exposat, es proposa al XVIIIè Congrés del Partit Socialdemòcrata plantejar un model d'avortament lliure i gratuït similar al dels nostres països veïns: La interrupció voluntària de l'embaràs estarà permesa fins a la setmana 14, i a partir d'aquest període, caldrà que existeixi un risc per la salut de la dona, que hi hagi anomalies greus al fetus o que hi hagi anomalies del fetus que siguin incompatibles amb la vida. En relació amb el pagament, serà gratuït per a menors d'edat i víctimes de violació i de copagament per la resta.